

PROCESSOS D'ADAPTACIO

Professor: Jordi Fernàndez Castro

OBJECTIUS

Els processos d'adaptació són aquells processos psicològics bàsics que mantenen l'equilibri entre l'individu i el seu entorn. La manca d'eficàcia dels processos d'adaptació dona lloc a la aparició dels efectes nocius de l'estrès, l'ansietat, la depressió, la disregulació de respostes somàtiques i la manca d'auto-control.

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és aconseguir que els alumnes puguin exposar les principals teories i models experimentals que hom ha proposat per explicar el funcionament dels processos d'adaptació que conté el programa (veure-hi). També s'espera que els alumnes puguin fer una valoració, al menys, d'una teoria o models experimental. Aquesta valoració consistirà en:

- Avaluar la coherència interna, la replicabilitat i la aplicabilitat d'una teoria o model.
- Ubicar una teoria o model dins el paradigma psicològic general que li pertoca.
- Avaluar el suport experimental d'una teoria o model.
- Comparar dades obtingudes en animals i en humans. Estimar la validesa de dades obtingudes en animals. (Dins una teoria o model concret).
- Comparar dades experimentals amb dades clíniques respecte un trastorn concret o una teoria determinada.
- Contrastar diverses teories alternatives respecte un trastorn concret.
- Dissenyar possibles aplicacions pràctiques (terapèutiques o preventives) d'una teoria concreta.
- Exposar quines són les variables que expliquen els efectes d'una intervenció terapèutica o preventiva determinada segons una teoria o model.

METODOLOGIA

Es programaran una sèrie d'activitats seqüenciades per desenvolupar el programa. Aquestes activitats consistiran principalment en participar a la classe, fer lectures, contestar a qüestionaris, realitzar assaigs crítics o treballs dirigits i, de manera optativa, realitzar una investigació empírica en equip.

Aquestes activitats es realitzaran tot intentant respectar el principi de que cada alumne treballi al seu ritme i el de que cal fer correctament una activitat per poder passar a la següent.

L'avaluació final estarà basada en la quantitat d'activitats fetes al llarg del curs, en aplicar un barem exposat el primer dia de classe.

PROGRAMA

ESTRES I PROCESSOS D'ADAPTACIO

- TEMA 1: El paradigma conductual aplicat a l'àmbit dels Processos d'Adaptació. Relació entre recerca bàsica i aplicada.
- TEMA 2: Estres: Estrés i adaptació. Efectes de l'estrés sobre el benestar, el rendiment i la salut.

CONDICIONAMENT I ADAPTACIO

- TEMA 3: Condicionament Interoceptiu i Sistema Immunològic. Asma i condicionament.
- TEMA 4: Condicionament de l'ansietat. Fòbies.

PREDICCIO I ADAPTACIO

- TEMA 5: Neurosis Experimentals. Conflicte.
- TEMA 6: Condicionament probabilístic. Fets senyalats i fets no senyalats. Predicció, control i úlceres gastro-intestinals.

CONTROL DE L'ENTORN I CONDUCTES D'AFRONTAMENT

- TEMA 7: Evitació i ansietat. Inundació. Obsessions i Compulsions.
- TEMA 8: Afrontament de l'estrés ("coping"). Afrontament actiu i passiu. Trastorns cardiovasculars i patrons de conducta.
- TEMA 9: Depressió.

PROCESSOS D'AUTORREGULACIO I ADAPTACIO

- TEMA 10: Models d'autorregulació interna. Biofeedback i modificació de respostes fisiològiques.
- TEMA 11: Teoria del processos oposats. Condicionament de la tolerància i adicció a opiacis.

- TEMA 12: Models animals d'alcoholisme. Polidípsia induïda pel programa.
- TEMA 13: Manca de control de la ingesta. Models animals d'obesitat. Hàbits alimentaris i obesitat.
- TEMA 14: Autocontrol. Hàbit de fumar i adicció al tabac.

BIBLIOGRAFIA

ALCARAZ, V.M. (1979). Modificació de conducta. El condicionamiento de los sistemas internos de respuestas. México: Trillas.

BAYES, R. (1979). Psicología y Medicina. Barcelona. Fontanella.

COLOTLA, V.A. (1980). Modificació de conducta. Aplicaciones del análisis conductual a la investigación biomédica. México: Trillas.

GRAY, J.A. (1971). La psicología del miedo. Madrid: Guadarrama.

LAZARUS, R. & FOLKMAN, S. (1986). Estrés y Procesos Cognitivos. Barcelona: Martínez Roca.

MARKS, I. (1986). Tratamiento de las Neurosis. Barcelona: Martínez Roca.

MASER, J.D. & SELIGMAN, M.E.P. (1983). Modelos experimentales en psicopatología. Madrid: Alhambra.

SANDLER, J. & DAVIDSON, R.S. (1977). Psicopatología: Teoría del aprendizaje, investigación y aplicaciones. México: Trillas.

TOBEÑA, A. (1986). Trastornos de ansiedad. Barcelona. Alamex.

VALDÉS, M. & FLORES, T. (1986). Psicobiología del Estrés. Barcelona: Martínez Roca.

VALDÉS, M.; MASSANA, J.; TOBEÑA, A. & FLORES, T. (1983). Medicina psicosomática. México: Trillas.

YATES, A.J. (1977). Teoría y práctica de la terapia del comportamiento. Trillas: México.